

30 duben 2016 - Nehonín +Jistebnice

Předpověď počasí hlásí, že by mělo být v sobotu konečně krásně. Neváháme a místo neděle vyjíždíme v sobotu. Narychlo najdu trasu, která by nebyla tak daleko a také, aby to bylo nějak zajímavé.

Cíl bude Jistebnice, ale chceme zaparkovat asi tak 3 kilometry od městečka, abychom si mohly v klidu dát ještě pivečko a mohly ho „vyjít“, nežli sedneme za volant. Takže parkujeme - opět po několikerém vracení a tápání - ve vesničce (tedy jestli se těm pár domků dá říkat vesnice) NEHONÍN .

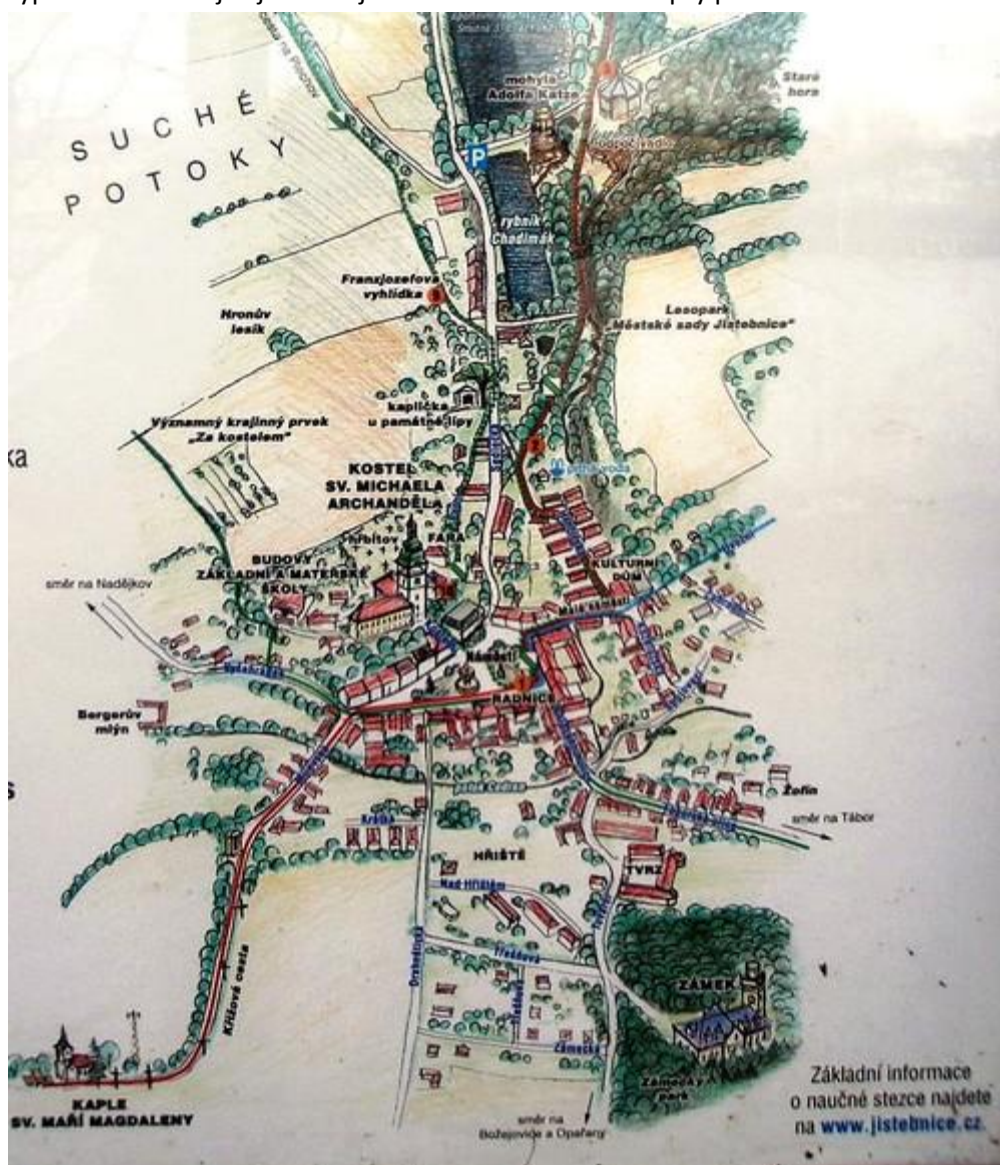

Jediné, co se mi podařilo najít o obci, je toto: Nehonín je malá vesnice, část obce Jistebnice v okrese Tábor. Nachází se asi 3 km na severovýchod od Jistebnice. Je zde evidováno 22 adres.

Parkujeme u plotu domečku a vydáváme se po modré značce směrem k Jistebnici. Zdejší úvozová cesta nic moc. Místy jsou hluboké koleje vyjeté od traktorů a kolem spousta křovin. I když i kvetoucí trnky vypadají na jaře krásně. Snažíme si vybrat cestu alespoň trochu schůdnou, ale scházíme tím pádem ze značky. Pocitově víme, že jdeme špatně, takže se propletme přes křoviska a opět narazíme na modrou turistickou značku.

Naštěstí jsme brzy v Jistebnici. Na protějším kopci vidíme vykukovat místní zámek a tak se k němu vypravíme. Ale – jak jinak- nejdříve trochu historie – to prý podle J. Wericha nikoho nezabije

O jméně obce samotné se historik Dr. Leopold Katz domnívá, že je příbuzné se slovem "jistebka", jež znamenalo koš před výpustnou troubou na rybníce, "jistebník" pak znamenalo "boudný" to je vodní hlídač.

Jistebnicko bylo obydleno již v mladší době kamenné. Dokazují to četné nálezy, především sekerek a klímků.

První zmínky v písemných pramenech o Jistebnici jsou z roku 1262, kdy je připomínána jako trhovářská ves. V této době byla jako „Stybnitz“ zmiňována v závěti Voka z Rožmberka. Rožmberkové zde postavili tvrz, kde sídlil purkrabí, ale již před rokem 1412 už v Jistebnici purkrabí nebyl. Jeho úřad zastával pouze úředník podřízený purkrabímu příběnickému. Pozůstatky tvrze jsou v Jistebnici dodnes.

V roce 1459 koupil Jistebnici rytíř Kozský z Kozího společně s jinými vladyky. Mikuláš z Kozího získal od krále Vladislava II Jagellonského právo pořádat „výroční trh Bartolomějský“ (Bartoloměj se slaví 24. srpna). Po smrti Mikuláše Kozského zdědil panství Kuneš Bohdanecký z Hodkova a Volf Hanzl z Nové Vsi. V roce 1537 prodali dědici tvrz, dvůr Jistebnice a poddanské vsi městu Táboru.

V době husitských bouří odešlo mnoho Jistebnických do blízkého Tábora. Z Jistebnice pocházel i jeden z údajných spoluzakladatelů Tábora Petr Hromádka.

Z této doby pochází i sborník husitských písní, tzv. Jistebnický kancionál, který byl nalezen Leopoldem Katzem roku 1872 na místní faře. Originál je uložen ve sbírkách národního muzea v Praze. Kopii je možno vidět v pamětní síni Richarda Laudy v Jistebnici.

V roce 1547, když byl majetek Tábora konfiskován, český král Ferdinand I Habsburský prodal 23. března 1549 Jistebnici a 22 poddaných vsí Albrechtovi z Gutštejna na Žirovnici.

Ten brzy vše prodal Ladislavu z Lobkovic na Chlumci. V červenci 1582 povolil na žádost Ladislava z Lobkovic císař Rudolf II konání výročního trhu na den sv. Máří Magdalény (22. červenec).

Král Leopold I pak na žádost Václava z Lobkovic povolil 17. října 1657 konání ročních jarmarků na sv. Matěje.

Lobkovicové pak drželi majetek plných 280 let do roku 1829, kdy jej prodali Janu Nádhernému z Borotína. Po něm držel panství Otmar Nádherný

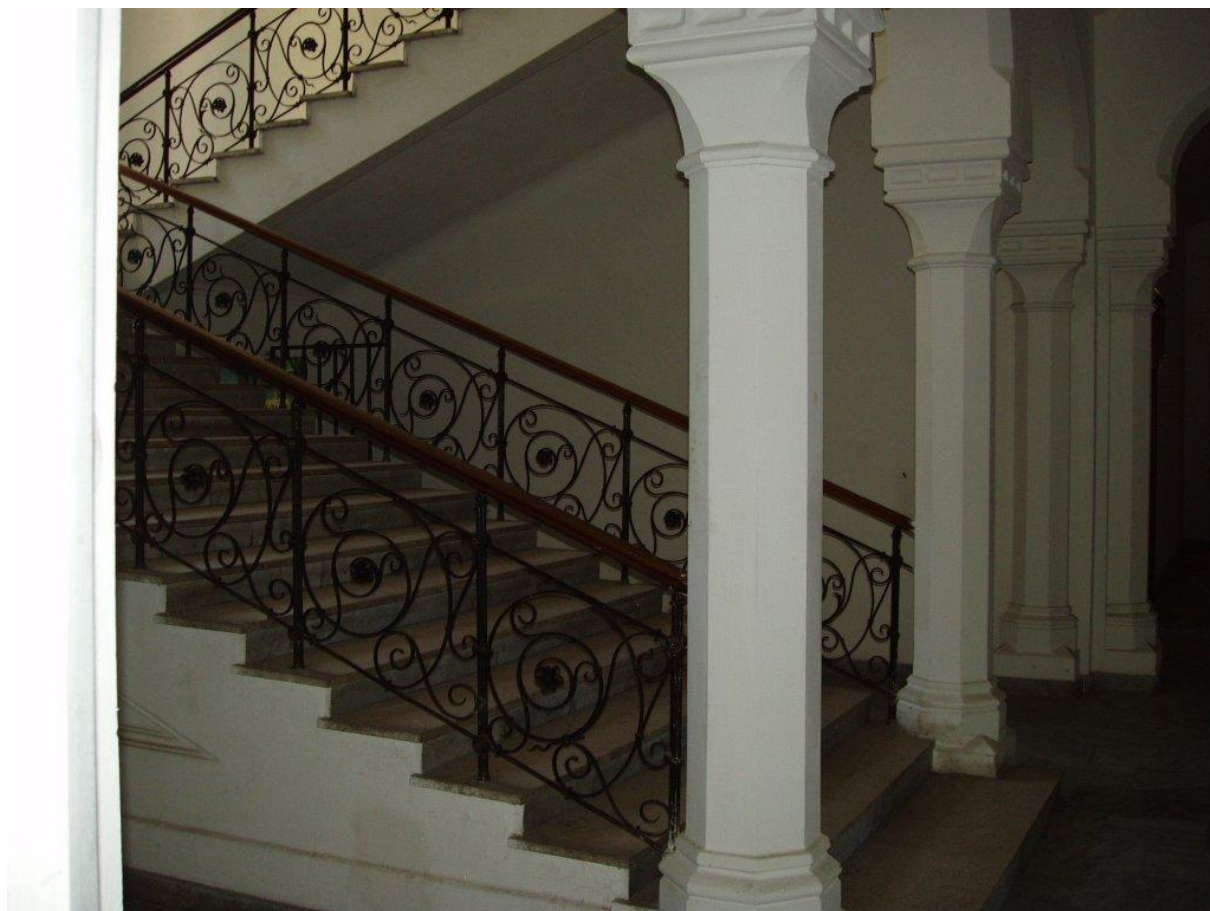
Ke dni 17. října 2011 byl obci navrácen status města

My se zatím snažíme probojovat k zámku. Z jedné strany cesta k němu končí v polích a kolem dokola jenom velká, neprůhledná zeď. Pokoušíme se zámeckou ohradu obejít z druhé strany. Ale je to beznadějně. Jdeme stále kolem hnusné železné vojenské zdi – za ní změř křovin a stromů, které zbyly z údajně anglického parku.

Romantický zámek v novogotickém stylu postavil v letech 1878 až 1882 baron Jan Nádherný. Šlechtické sídlo obklopoval od roku 1876 anglický park. Je dílem významného zahradního architekta Františka Thomayera, který byl v poslední čtvrtině 19. století zahradníkem královského města Prahy. Ovlivnil nebo osobně vtiskl podobu pražským parkům, které jsou dodnes neodmyslitelnou součástí hlavního města. V jistebnickém parku zůstaly více než

staleté stromy, je památkově chráněný, ale v minulosti ho neblaze poznamenaly dvě okolnosti. Čtyřicetiletá přítomnost armády, po níž tu zůstala řada nevzhledných objektů a náletové dřeviny, kvůli kterým teď připomíná divokou džungli.

Kupodivu přežily zámecké interiéry. I dnes tu můžeme obdivovat okna s vitrážemi, kazetové stropy, schodiště s tudorovským oknem či řemeslné detaily dvoukřídlových zámeckých dveří. Šlechtická sídla zabral stát a přeměnil je na jednotná zemědělská družstva, dětské domovy nebo v nich svůj štáb zbudovala armáda. Výjimkou nebyla ani rodina současného vlastníka Petra Scholleho.

Petr Scholle žil od čtyř let v Brazílii, kam se jeho otec rozhodl emigrovat. Zámek s tvrzí mu stát vrátil v restituci v devadesátých letech. Teplo rodinného krbu ale už dávno vychladlo, útulnost romantického zámku se vytratila a cestu k němu si mohl pomalu prosekávat mačetou. Stejně jako mnoho emigrantů podobného původu se o sebe Petr Scholle dokázal v Brazílii dobře postarat. Povinnost vydělat desítky milionů na opravu rodinného sídla však rozhodně neměl. Zřejmě z těchto důvodů nabídl zámek i tvrz v seriálu České televize Památky na prodej.

Vrátit zámku a tvrzi původní důstojnost, oživit krásu parku a všemu vdechnout nový život. Takovým úkolem se zabývala ve své studii mladá architektka a jistebnická rodačka Bohumila Mrzenová. Chtěla by v areálu vybudovat Centrum pro aktivní seniory. Ze zámku by se mělo stát kongresové centrum s ubytováním, které by využívaly firmy pro semináře, večírky a presentační akce.

Dát druhou šanci místu, jehož tradice se před padesáti lety násilně zpřetrhali, je ale bohužel otázkou peněz. Záleží jen na tom, jestli jistebnický zámek najde svého investora.

Cestou k zámku mĳíme také zanedbaný zbytek pŕvodní tvrze. Tvrz je nejstarší jistebnickou památkou – je z 15. století a leží na břehu Pivovarského rybníka. Z tvrze se zachovalo pouze východní křídlo, dvě pŕlkruhové bašty a sýpka z 18. století. Tvrz značně poškodila třicetiletá válka, v roce 1638 byla zčásti zbořena. Později sloužila k hospodářským účelŕm.

BÝVALÁ TVRZ,
ZBUDOVANÁ V 14. STOL. PÁNY Z ROŽMBERKA,
V 16. STOL. ZPUSTLA A KONCEM 17. STOL. OPRAVENA,
RYTÍŘSKÉ SÍDLO KOZSKÝCH Z KOZÍHO.
Z PŮV. TVRZE DVĚ BAŠTY,
TŘETÍ / BÝV. ŠATLAVA / V NÁDVOŘÍ.

Stojíme u bývalého vojenského vjezdu do zámku - za železnými vraty je typická vojenská vrátnice – se vydáváme mezi nové řadové domky na kopec zvaný Vyšehrad.

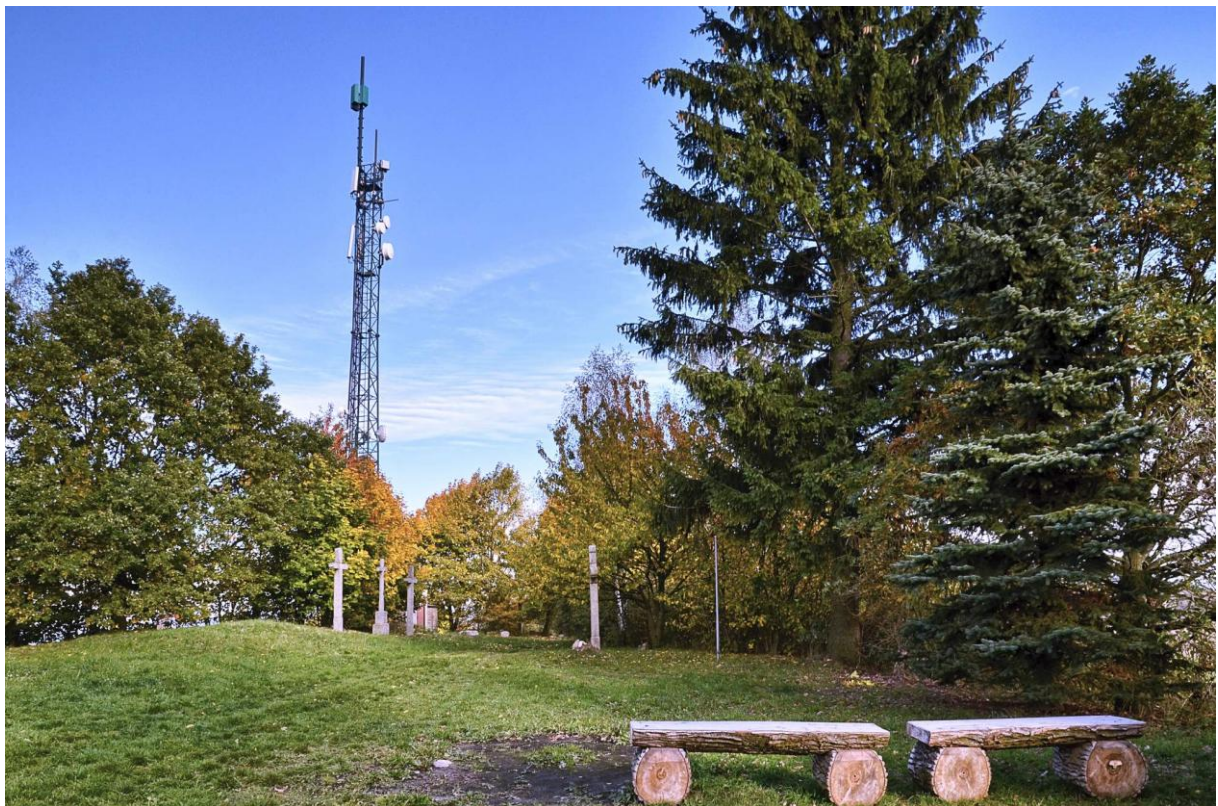
Tam by měla být kaplička. A doufáme, že se na sluníčku někde posadíme na lavičku a dopracujeme potřebné formality k zájezdu do Maďarských lázní.

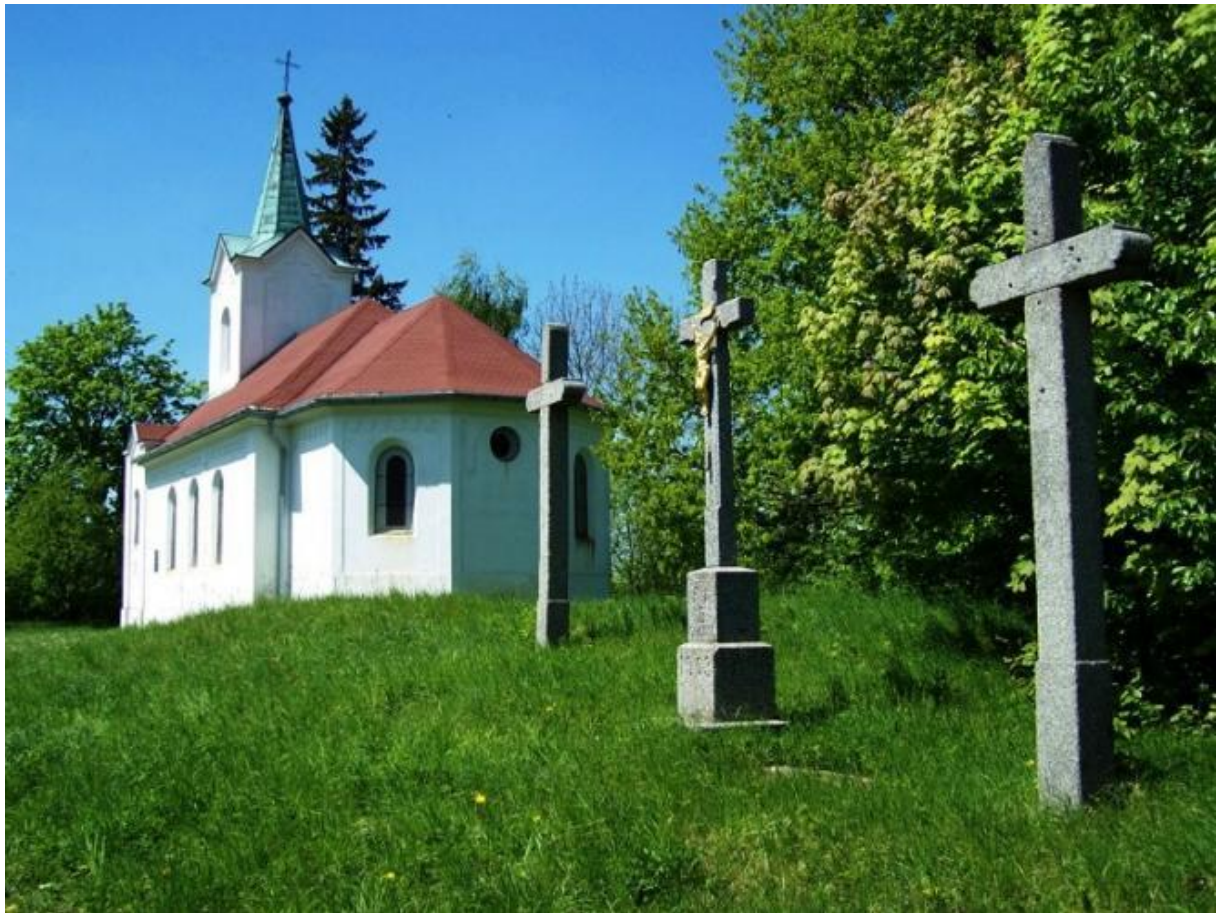

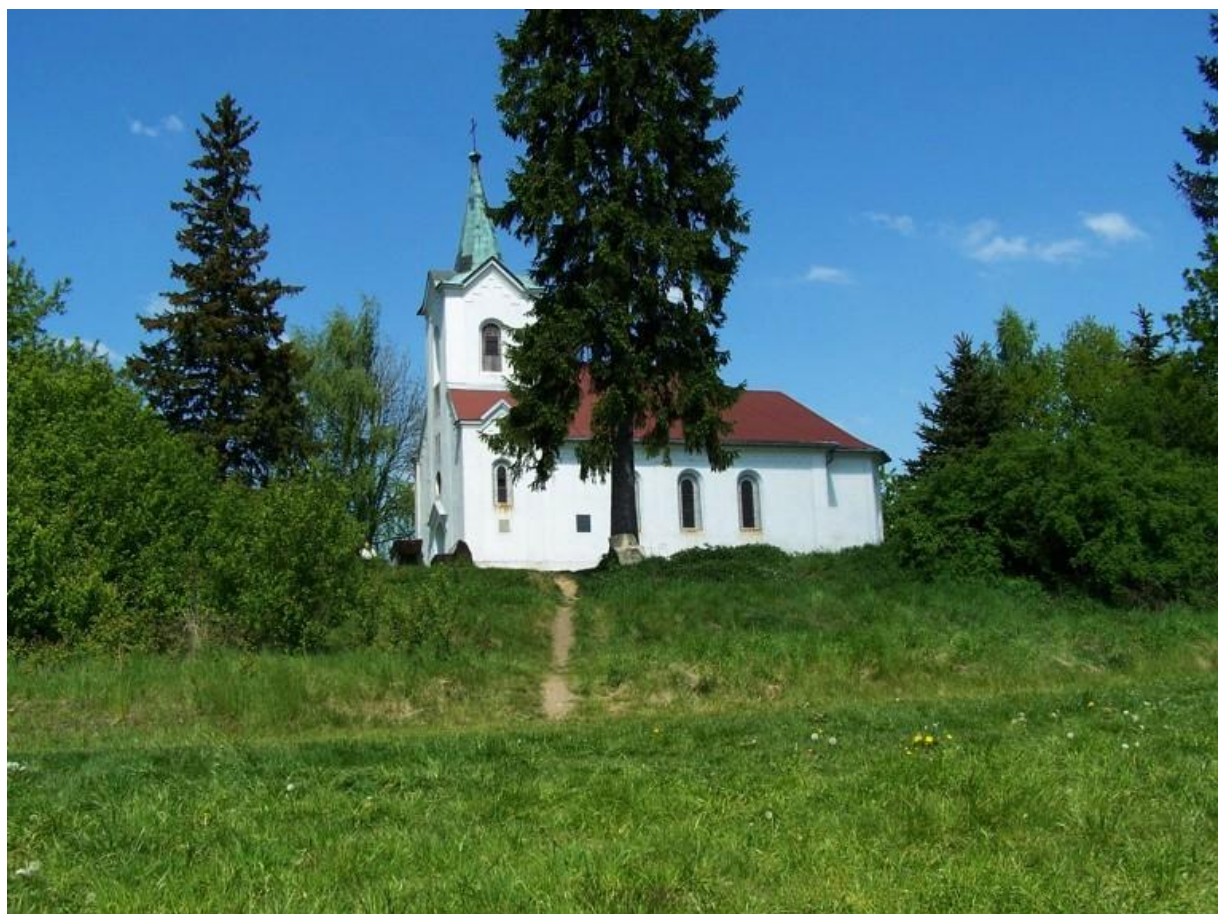
Stoupáme do kopečka a již po chvilce vidíme kapličku před sebou. Na kopci kdysi bývalo slovanské hradiště – nyní zde stojí kaple sv. Máří Magdalény. A je odsud opravdu NÁDHERNÝ výhled. A dnes máme štěstí – lze dohlédnout až na šumavské kopečky. Ke kapli vede – jak jinak – křížová cesta.

Kaple zasvěcená sv. Máří magdaléně se vypíná v nadmořské výšce 636 m. Ve starých dokumentech je občas uváděna jako „Církev“ - což pravděpodobně souvisí s pojmenováním starých dřevěných kaplí - cerkev.

Dnešní budova stojí na místě dřevěné kaple, postavené v roce 1347 Petrem z Rožmberka. Uvádí se, že v 17. století žil u kaple poustevník, jakýsi Matouš Dušek, původně jistebnický měšťan. Jeho mrtvé tělo našli lidé v polích nedaleko Chotovin. Bylo mu 70 let.

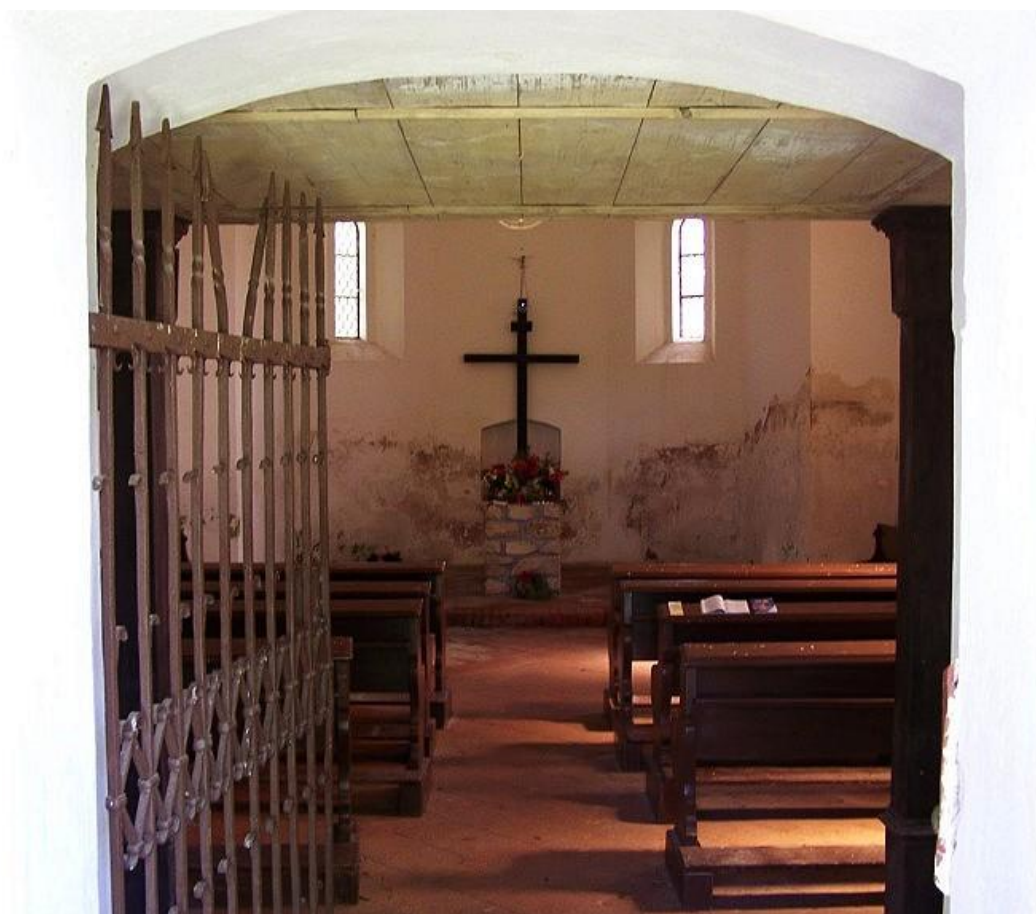

V polovině 19. století byla dřevěná kaple zbourána a tehdejší majitel panství Jan Nádherný rozhodl, že na jejím místě bude postavena kaple nová, prostornější. Než však došlo ke stavbě, Jan Nádherný zemřel, a proto otcovy plány uskutečnil až jeho syn Ludvík. Ten nakonec postavil svatostánek skromnější, než se původně uvažovalo.

V současnosti je kaple skromně zařízena a přístupná veřejnosti. Čas od času v ní probíhají koncerty převážně duchovní hudby.

My se blížíme ke kapli, kolem ní pracuje minimálně 20 místních mužů různého věku – připravují vatru na večerní pálení „čarodějnic „. První uvítací slova patří nám : „ Chlapi přišlo nám první dříví !!“ ... Smějeme se a tvrdíme, že bychom špatně hořely, protože jsme příliš houževnaté. Máme ale krásnou možnost prohlédnout si kapličku uvnitř. Je kromě oltáře plná plzeňského pivečka a buřtů. Tak trochu se nám sbíhají na buřty sliny. Přece jen jsme od rána trochu vyhládlí.

Sluníčko začíná krásně hřát. Od kaple scházíme dolů křížovou cestou. Jednotlivá zastavení jsou povětšinou původní; mají podobu křížů, které jsou vytesány z místních ložisek žuly.

Uprostřed křížení svislého kůlu a vodorovného břevna je vytesány mělké niky, do kterých se vkládaly obrázky s motivy Ježíšovy poslední cesty. Obrázky se však bohužel nedochovaly. Všechna tři ramena křížů jsou na konci zdobena stylizovaným trojlístkem.

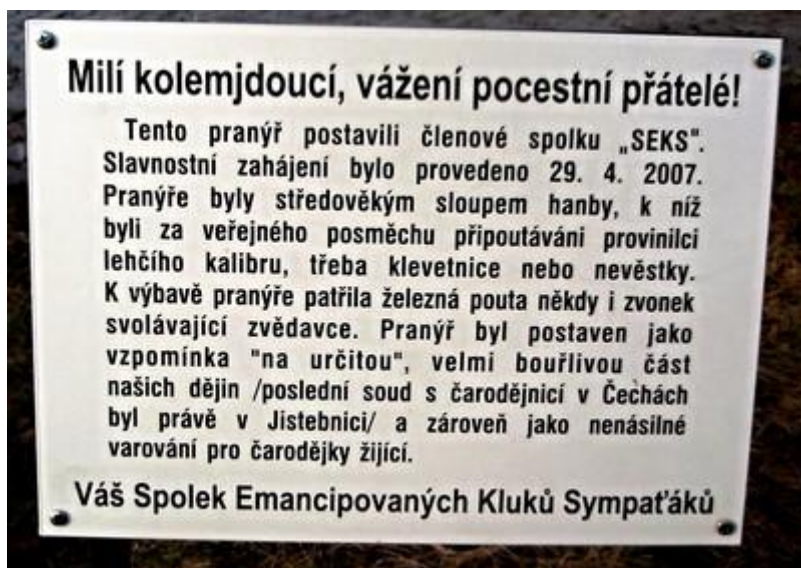

U jednoho kříže je dřevěná lavička. Na ní usedáme a vypijeme pivečko. Po chvilce sestupu kolem dalších křížů, se ocitáme v centru Jistebnice.

Na náměstí přicházíme kolem pranýře. Podle tabule u pranýře, to nebude historický kousek, ale nápis svědčí o tom, že tady není nouze o vtipálky.

Jdeme upraveným náměstím. Jeho dominantu tvoří původně gotický kostel Archanděla Michaela ze 14. století, postavený Rožmberky na místě starší románské stavby. Kostel má krásnou vyhlídkovou věž. U kostela stojí zcela nově opravená budova základní školy.

Procházíme kolem kostela po zdejší hřbitově. A tam nacházíme jednu zajímavost – templářský kříž na kamenech, které jsou zazděny ve vnitřní straně levé ohradní zdi hřbitova.

Na kameni jsou rytiny

dvojitého kříže, sekery a smyčky. Ke kameni se váže pověst o tesaři, který nechal nařezat uční trámy na krov kostela. Když zjistil, že jsou kratší, zabil učně a sám se oběsil. Stavebně historickým průzkumem kostela bylo zjištěno, že některé trámy jsou opravdu kratší.

Městečko má pravidelný půdorys s náměstím ve tvaru delty. Na náměstí a v přilehlých ulicích najdeme několik původních renesančních domů s dochovanými portály. Mezi ně patří

i tzv. Vlašský dvůr-bývalý zámek.

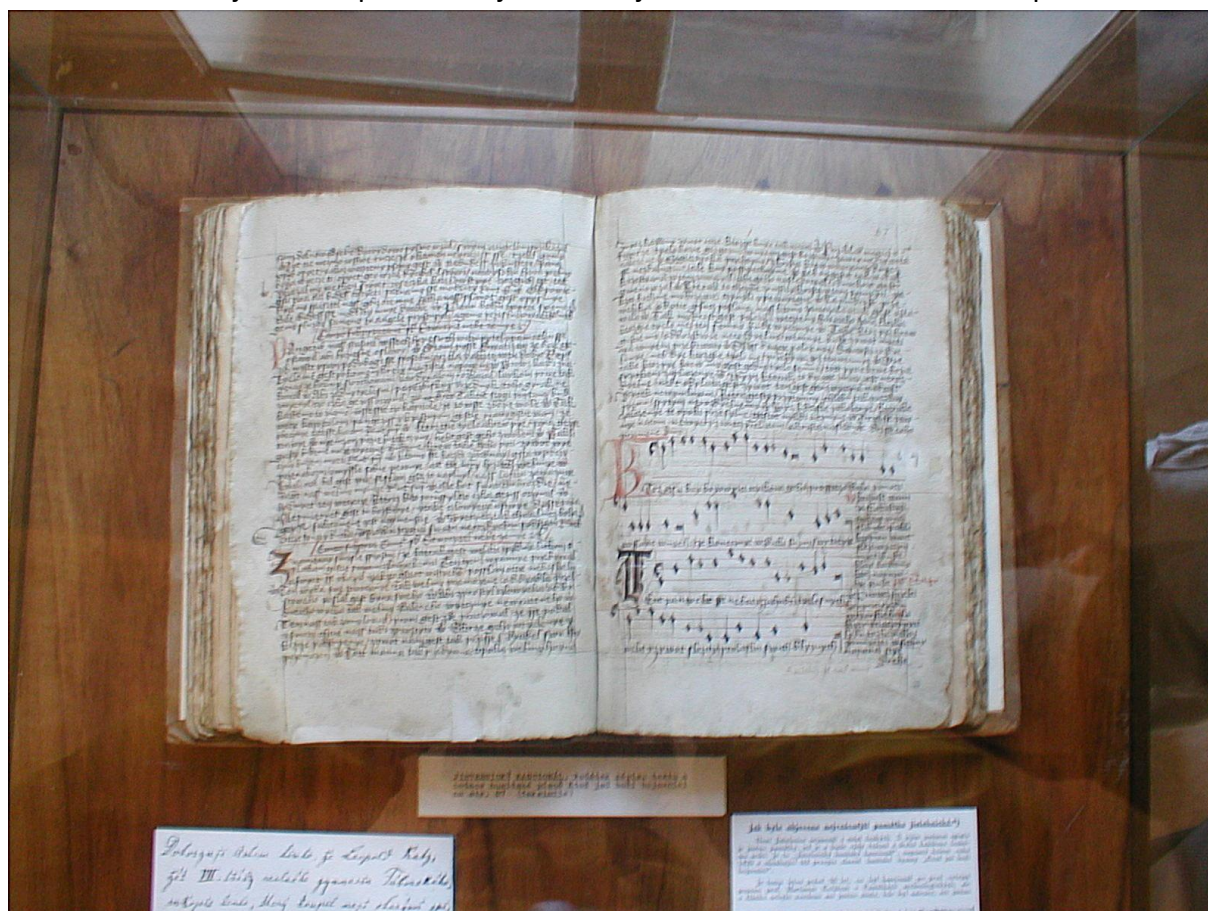
Hezká je i barokní kašna a starý kříž. Náměstí je plné turistických značek. Vždyť je to středisko zimních sportů- tedy hlavně běžkařů. Během rozhlížení nás zastaví upovídaný pán a hned nám sděluje, kde se dobře najíme. Inu, poslechneme ho. Sedíme v místním Kulturním

domě. Restaurace má malou předzahrádku směrem na ulici. Dáváme si náš oblíbený smažák a pijeme výborné Svijanské pivečko. Po dobré krmi i pití, se vydáváme na zpáteční cestu. Chceme jít ale jinou trasou. Vím, že by se mělo jednat o naučnou stezku kolem Jistebnických rybníků. Ale zaboha si nemůžeme vzpomenout, kde jsme nechaly naše auto. Velice pobavíme místní, když se jich ptáme: „Víte, my nevíme, kde jsme nechaly auto, ale určitě je to nedaleko a začíná to na NE...“. Jistě ještě dlouho budou tuto historku o dvou pomatených turistkách dávat k dobru. Nakonec si jeden tipne název –určitě to bude Nehonín. Zajásáme – jo, to je ono.

Ale ještě nežli se vzdálíme z Jistebnice, musím se zmínit o zdejší největší vzácnosti – a tou je **Jistebnický kancionál**. Je sbírka duchovních písní v latině i češtině z 15. století.

Tento kancionál je památkou, která umožňuje nahlédnout do husitského liturgického zpěvu. Knihu ve špatném stavu našel roku 1872 na půdě zdejší fary sedmnáctiletý student gymnázia v Táboře Leopold Katz, pozdější právník, mecenášů výtvarníků a podporovatel České akademie věd a umění. Tehdy Katz upozornil na nález svého profesora klasické filologie na gymnáziu a jeho prostřednictvím se pak památka dostala k rukám historika Františka Palackého, který ihned rozpoznal její hodnotu.

Kancionál obsahuje známé písně Ktož jsú boží bojovníci a Povstaň veliké město pražské.

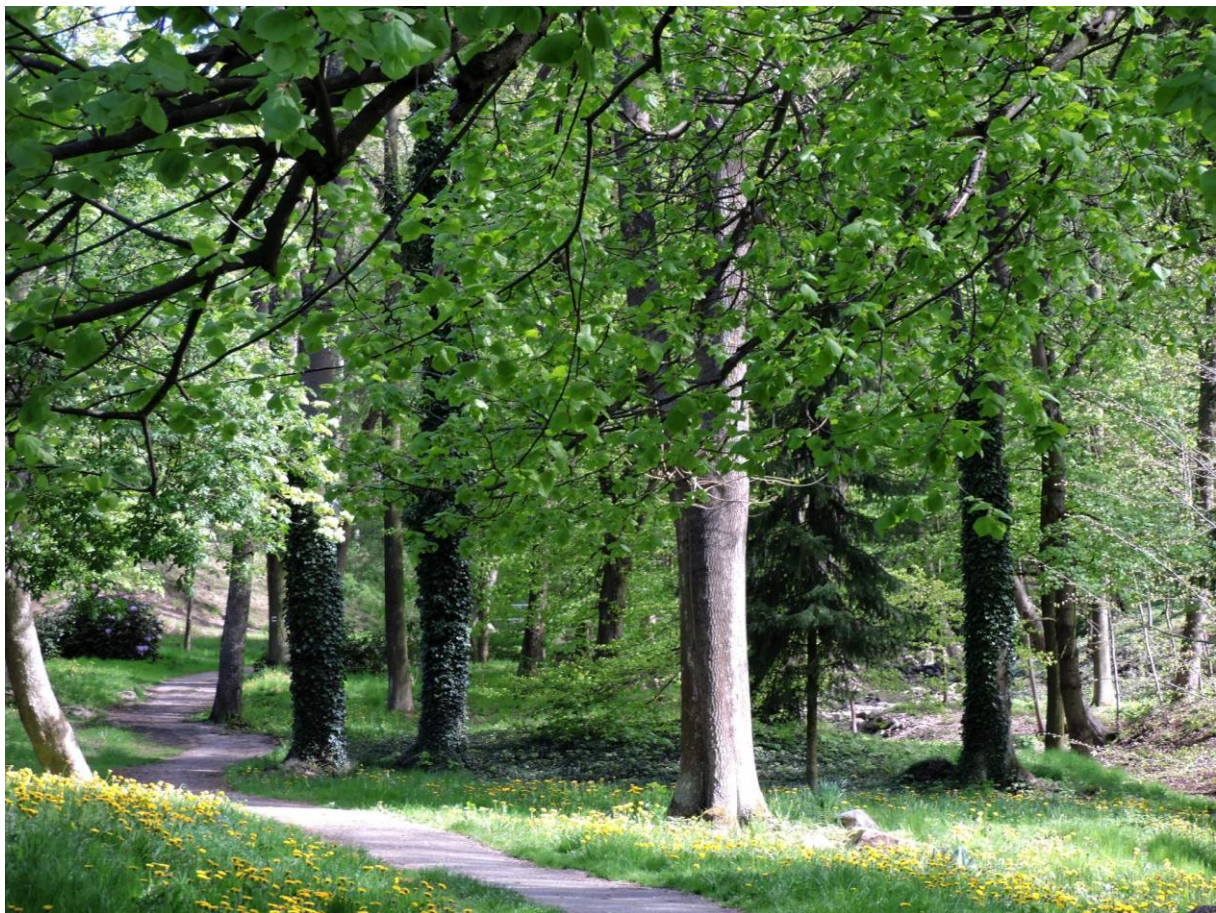

Červená značka nás vede správně k naučné stezce. V Hrnčířské ulici narazíme na zastavení číslo 2 nazvané U Součkovy vily.

Tady již vstupujeme do místních sadů a po asfaltové pěšině míříme k hrázi rybníka

Ta

Rybník Chadimák je po odbahnění a opravě hráze ve velice pěkném stavu

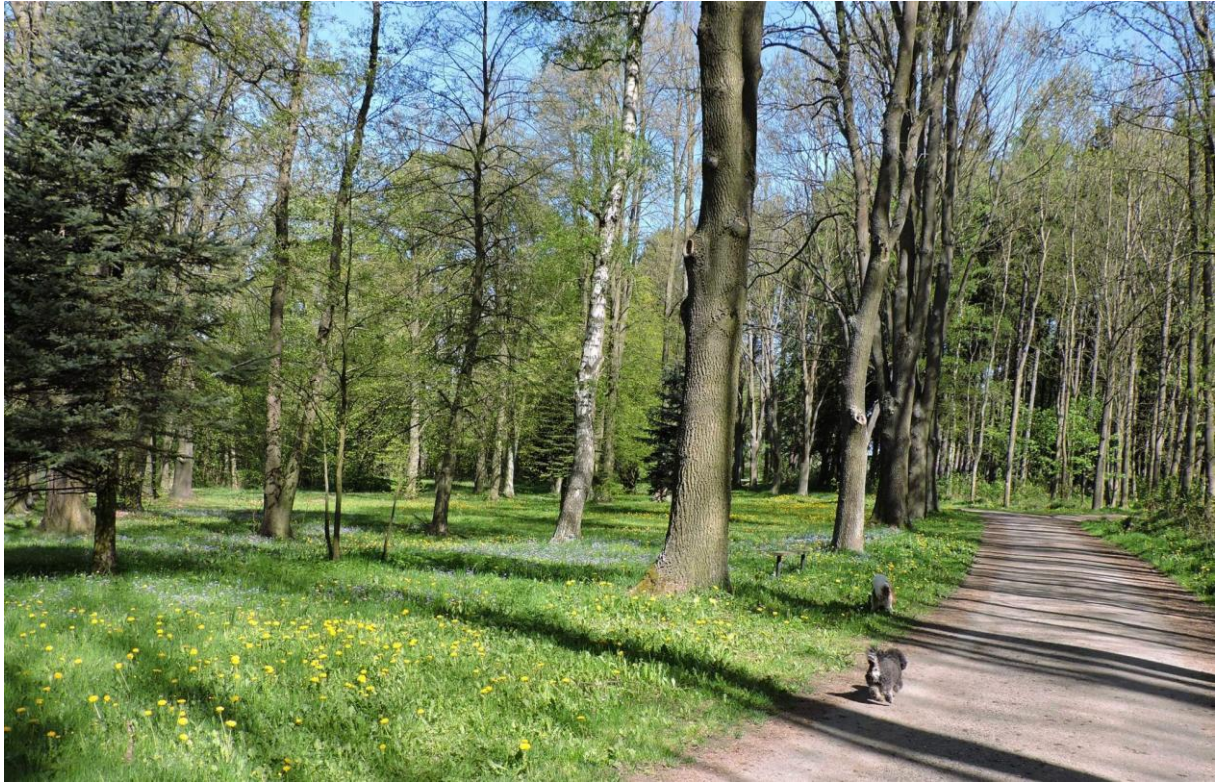

Pod hrází narazíme na památník Katze – deska je skoro nečitelná a také nevíme, proč se vybralo toto stinné místo. Na informační tabuli si můžeme přečíst informace o místní vegetaci a také o rodu Katzů.

Pokračujeme po asfaltové cestě, která byla přístupem ke kdysi hojně využívanému tábořišti. Zde vstupujeme na polní, ale pevnou a udržovanou cestu, která nás postupně dovede k zastavení č. 4 Tábořiště u Nového rybníka a dále č.5 s názvem Alej Adolfa Katze.

Zde se můžeme na tabuli dozvědět něco více o místní flóře. Dále směřují naše kroky do lesa. Kdybychom pokračovaly stále dál pěknou cestou po červené, přišly bychom k rybníku Velká Kaplice.

My se od naučné trasy odpojujeme. No a po necelé půl hodince šťastně docházíme do našeho „zapomenutého“ Nehonína . Autíčko stojí na svém místě. Bylo nádherné počasí. A příroda, kterou jsme procházely, moc krásná

